

ledes de norske og svenske Jernbaner ere anlagte, ville vi finde, at en Deel af dem samle sig ligeoverfor Frederikshavn; fra Gothenborg til Frederikshavn er der kun 3 til 4 Timers Reise, og at der derfra kan ventes baade en meget stor Person- og Godstrafik, vil vist ingen kunne nægte. Forøvrigt skal jeg ikke videre forbyde mig i Discussionen, der allerede har været saa langvarig og trættende, men kun tillade mig gjentagende at henviise denne Sag faavel til det ærede Thing som til Regjeringen, og jeg haaber, at der ved Bde Behandling maaskee vil gives Leilighed til atter at udtale mig.

**Æscherning:** Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Schövelin) udtalte nylig sin Mening om Regjeringens Forslag, og jeg kan i alt Væsentligt slutte mig dertil; det lader bestaae en saa stor Ubestemthed med Hensyn til den Indvømmelse, der gives Regjeringen, at det i det Hele taget vilde være meget uoveligt at gaae ind derpaa. Dermed kommer jeg naturligviis ikke til at slutte mig til hans Udtalelse angaaende Mindretallets Forslag, hvis Mangler hovedsagelig allerede af mig ere karakteriserede som liggende deri, at det med Hensyn til Behandlingen af Pengespørgsmaalet, Jernbanen vedkommende, gjør vor Stilling fra Regjeringens Side endnu meget slettere, end den er, og kun yder Fordeel for Entreprenøren; det har endvidere den store Feil, at Driften er ikke medbetinget under Anlægget af Jernbanen, hvorved vi ville kunne komme til at sidde med Jernbanen, betalt med vore egne Penge, og skulle drive den, sandsynligviis med Tab, for Statens Regning. Selv den nuværende Tilstand med Hensyn til Jernbanen er i den Henseende bedre, dersom det forholdes sig rigtigt, som den ærede Indenrigsminister idag har gjort opmærksom paa, at Concessionens § 22 maatte forstaaes derhen, at, naar ikke Driften blev ved i de 100 Aar, som den skulde, paa den Maade, som var betinget af Regjeringen, saa var den berettiget til at drive Banen og afknappe i Forrentningen af Actiecapitalen de Udgifter, som det forboldte, saaledes at Actiecapitalen slet ingen Forrentning fik, isald Driftsomkostningerne absorberede det

Hele; saaledes har jeg forstaaet, at den ærede Minister opfattede Concessionen. Det er en overordentlig vigtig Ting, thi det indeholder, at dersom Actieselskabet skulde føle sig trykket ved at drive Banen, trykket i en saadan Grad, at det ikke kunde fortsætte den, saa kom Staten i Besiddelse af Banen for Jørgenting og beholdt kun den Byrde tilbage, at drive Banen, som da ikke blev saa stor som Rentegarantien. Det er det vigtigste Punkt i hele denne Sag at vide, om det er vigtigt, at Concessionen forstaaes paa den Maade, thi saa ligger deri en ikke ringe Sikkerhed, og saa er enhver Forandring af Betalingsmidlet fra Rentegaranti til en Betaling med Obligationer i høi Grad ugunstig for Staten; naar vi ikke kunne faae hele Jernbanesystemet forandret til et heldigt Længdebanesystem paa billige Vilkaar, saa maae vi hellere blive staaende ved det, vi have. Naar jeg har nævnt Concessionen til Jernbanen som uheldig for Staten, saa er det hovedsagelig af den Grund, at det efter min Mening er en Concession til en for Staten meget unyttig og uhenfigtsmæssig Bane, og det er ogsaa fra den Side, at jeg stadig betragter denne Concession som uheldig. Den er uheldig for den, der har taget imod den, hvad Drift og Betaling angaaer; og den er uheldig for Staten med Hensyn til den Retning, der er givet Banen; det er disse to slette Sider, der staae ligeoverfor hinanden. Naar det ærede Medlem for Aalborgs 8de Valgkreds (Rimestad) har tvivlet om, at der i Flandern fandtes fra Middelalderen og til ned i dette Aarhundrede, indtil i Aarene 1816, 18 eller 20, bethdelige Moradser og Hedestærkninger (Rimestad: Nei, det har jeg ikke tvivlet om!). Naar, det tvivler altsaa det ærede Medlem ikke om. Jeg nævnte Flandern, fordi det er et Land, der er bekjendt for sin Frugtbarhed, som efterhaanden er opstaaet ved den store Opdyrkning og Udvikling, der har fundet Sted; ved Hjælp af Communicationsmidlerne ere der meget bethdelige Landstærkninger blevne opdyrkede, saaledes udtalte jeg mig, og de fleste maae have forstaaet det, og det var derimod, at den ærede Rigsdagsmand (Rimestad) gjorde Indsigelse (Rimestad: Nei, jeg gjorde ikke Indsigelse derimod, jeg gjorde Indsigelse imod, at det skete [ved